

Prezențe

Iată că, în intervalul care s-a scurs de la ultima noastră cronică, mai exact, din decembrie și pînă la mijlocul lui februarie, teatrul de televiziune a transmis cincisprezece sau șaisprezece spectacole, ceea ce reprezintă o medie foarte bună, de aproximativ un spectacol și jumătate pe săptămîină. Fiește, au intrat în calcul cele unsprezece spectacole preluate de la diverse teatre, dintre care aș cita, pentru calitatea lor, *Camera de alături* (Teatrul Național din București), *Sizwe Bansi a murit* (Teatrul „Nottara”), *Slugă la doi stăpîni* (Teatrul Tineretului din Piatra Neamț), *Bogdan Dragoș* (Teatrul „Manuscriptum”, în colaborare cu Teatrul „Ion Creangă”). A intrat în calcul și admirabilul film realizat după piesa lui Molière, *Dom Juan*, cu Michel Piccoli și Claude Brasseur, una dintre cele mai bune ecranizări realizate după o piesă clasică. Și, nu în ultimul rînd, cele trei spectacole montate în studioul televiziunii: *Mitică Popescu* de Camil Petrescu, în regia lui George Teodorescu, *Noaptea e un sfetnic bun* de Al. Mirodan, în regia lui Radu Boroiianu (debutant la televiziune), *Jucătorii de cărți* de N. Gogol, în regia lui Cornel Popa.

Primul — acea glumă serioasă prin care marele Camil Petrescu a încercat reabilitarea marelui tip caragialean — a fost un spectacol gîndit în termeni de convenție, începînd cu decorul Doinei Levința și continuînd cu jocul lui Virgil Ogășanu, acesta din urmă stabilind o complicitate activă cu personajul și tratîndu-l cu un zîmbet de elegantă autoironie. Se pare că regizorul George Teodo-

Cronica

DUMITRU SOLOMON

rescu, unul dintre bunii profesioniști ai teatrului, a tentat un fel de basm pentru adulți, separînd, însă, direcția comică de cea sentimentală, numai că decantarea n-a mers pînă la capăt, astfel că urme ale sentimentalismului desuet, pe care lucidul Camil nu l-a știut evita, s-au păstrat intacte, dezechilibrînd convenția.

Noaptea e un sfetnic bun ne-a amintit din nou că Al. Mirodan este cel mai autorizat reprezentant al romantismului în dramaturgia noastră contemporană. Regizorul Radu Boroiianu, deși debutant, n-a avut trac în fața complicatului mecanism al televiziunii. A lucrat cu panouri fotografice, tratate ca atare, a imaginat accidentul de mașină, care, firește, se petrece în afara scenei, comunicîndu-ne cîteva fotografii de tip miliție, ne-a transmis, nealterate, replicile atît de particulare ale dramaturgului, precum și prețioasa idee a piesei: încrederea în oameni este o trăsătură fundamentală a oamenilor.

Prezența lui Gogol pe ecranul televizorului a fost, realmente, o sărbătoare. Această farsă atroce numită *Jucătorii de cărți*, înrudită cu altă farsă atroce numită *Revizorul*, exprimă esența tragică a satirei gogoliene. Lumea lui Gogol nu are ieșire, este o cușcă închisă, în care oamenii transformați în fiare se sfîșie între ei, fiindcă banul, rapacitatea, dorința de putere, nepăsarea, prostia au întors totul cu capul în jos, au golit ființa umană de omnie, au desfigurat sentimentele, inteligența, gesturile, simțurile. Cornel Popa este autorul unei întregi suite de spectacole, care urmează să constituie o Istorie a comediei, *Jucătorii de cărți* fiind prima comedie tragică dintre cele montate de regizor. A fost, deci, un prag de trecut, un prag înalt, căci nu mai este vorba de qui pro quo-uri, de bastonade și de împleticiri de limbaj, ci de condiția umană amenințată de prostie și lăcomie. Cu ajutorul unor buni interpreți (Iurie Darie, Valentin Plătăreanu, Ion Marinescu, Mircea Șepilici, Matei Alexandru, Florin Scărlătescu, Mihai Mereuță, Candid Stoica), regizorul a trecut curajos acest prag.